USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobce: **U. S.**, zast. Mgr. Tomášem Císařem, advokátem se sídlem Vinohradská 1233/22, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 4, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 10. 2021, č. j. OAM-466/ZA-ZA11-ZA08-R2-2017, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 12. 1. 2023, č. j. 19 Az 34/2021-35,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobce, státní příslušník Běloruské republiky, požádal 10. 6. 2017 o mezinárodní ochranu s tím, že je v zemi původu pronásledován. Dne 25. 3. 2017 se účastnil povolené demonstrace, po níž měl být zadržen policií, která se na něm měla dopustit násilí.

[2] Rozhodnutím označeným v záhlaví žalovaný neudělil žalobci mezinárodní ochranu dle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Žalobce napadl toto rozhodnutí žalobou u Městského soudu v Praze, který ji zamítl rozsudkem uvedeným v záhlaví. Uvedl, že žalobce nemá odůvodněný strach z pronásledování, ani mu nehrozí skutečné nebezpečí vážné újmy. Pasivně se účastnil jednoho povoleného mítinku a nic nenasvědčuje tomu, že by běloruský režim měl zájem o řadové demonstranty z března 2017, zvláště s časovým odstupem v řádu let. Podklady pro rozhodnutí byly dostatečné. Soud nepovažoval za nutné doplnit dokazování po ruské agresi vůči Ukrajině.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[3] Žalobce (dále „stěžovatel“) napadl rozsudek městského soudu kasační stížností z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Tvrdí, že městský soud věc nesprávně posoudil, zejména možnost udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu. Správní orgán nedostatečně zjistil skutkový stav. Navíc po invazi Ruské federace na

Ukrajinu, kterou Bělorusko podporuje, je zcela zřejmé, že tamní režim je nedemokratický a potlačuje lidská práva. Již před městským soudem namítl, že se situace v zemi původu od doby rozhodování žalovaného změnila. Ve věci je nutné vypracovat nové podklady pro rozhodnutí. Městský soud se touto otázkou nezabýval a rozsudek je tedy nepřezkoumatelný. Stěžovatel uvedl konkrétní a pro věc podstatné okolnosti, které byly žalovaným vyhodnoceny v rozporu s jejich významem.

[4] Žalovaný se ztotožnil s rozsudkem městského soudu a odkázal na své rozhodnutí a správní spis.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[5] Nejvyšší správní soud se nejprve dle § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, odmítne ji jako nepřijatelnou. Nepřijatelnost kasační soud podrobně vyložil v usnesení z 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž interpretoval neurčitý právní pojem „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“. O přijatelnou kasační stížnost se může jednat v typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikatorní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele.

[6] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[7] Nepřezkoumatelností soudního rozhodnutí se NSS opakovaně zabýval. K podstatě této vady lze odkázat na ustálenou judikaturu (např. rozsudky NSS ze 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75, č. 133/2004 Sb. NSS; či z 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004-73, č. 787/2006 Sb. NSS). Rozsudek městského soudu namítanou vadou netrpí. Jako celek rozsudek působí vnitřně konzistentním dojmem, z odůvodnění jsou zřejmé úvahy soudu i to, jak posoudil žalobní námitky. Změnou okolností v zemi původu se konkrétně zabýval v bodě 36 rozsudku.

[8] Námitka týkající se pronásledování nezakládá přijatelnost kasační stížnosti. Kasační soud se intenzitou jednání ze strany státních orgánů, která zakládá pronásledování, zabýval mimo jiné v rozsudcích z 14. 6. 2012, č. j. 6 Azs 4/2012-67, a z 16. 5. 2013, č. j. 5 Azs 10/2012-68, č. 2918/2013 Sb. NSS. U obav z pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu má být zkoumána možnost budoucího pronásledování, přičemž je využíván standard přiměřené pravděpodobnosti. To znamená, že tato možnost musí být *reálná*, nikoliv pouze hypotetická (např. rozsudky z 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006-82, a z 13. 8. 2010, č. j. 4 Azs 11/2010 - 112). Podobné závěry platí i pro hodnocení existence důvodných obav ohledně hrozby skutečného nebezpečí vážné újmy ve státě původu. I zde se musí jednat o „*reálné nebezpečí*“, jímž judikatura rozumí, že ve významném procentu případů obdobných situaci stěžovatele dojde k nežádoucímu následku, takže stěžovatel má dobré důvody se domnívat, že takovýto následek může s významnou pravděpodobností postihnout i jeho. K (ojedinělé) účasti na politickém shromáždění srov. např. rozsudky z 20. 4. 2004, č. j. 3 Azs 64/2004-58, č. 642/2005 Sb. NSS., a z 27. 3. 2014, č. j. 7 Azs 35/2014-29.

[9] Otázkou nedostatečně zjištěného skutkového stavu a zastaralých informací se NSS zabýval opakovaně, například v rozsudcích ze 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008-81, č. 1825/2009 Sb. NSS, z 25. 4. 2019, č. j. 5 Azs 207/2017-36, nebo z 18. 6. 2019, č. j. 8 Azs 27/2019-52.

[10] Jde-li o nedostatky v oblasti dodržování základních práv a svobod v zemi původu, judikatura NSS zdůrazňuje, že pokud je určitý stát z hlediska dodržování lidských práv problematickou zemí, neznamená to nutně, že kterýkoli občan takovéto země je tomuto negativnímu vlivu vystaven (rozsudek z 21. 7. 2005, č. j. 3 Azs 303/2004-79). Špatná ekonomická situace v zemi původu, nespokojenost se stavem dodržování lidských práv, či původ žadatele ze země s nedemokratickým či autoritativním režimem, nejsou samy o sobě důvodem pro udělení mezinárodní ochrany (rozsudek NSS z 21. 11. 2003, č. j. 7 Azs 13/2003-40). Tyto závěry NSS opakovaně vztahuje i na situaci v Běloruské republice (např. usnesení z 9. 1. 2020, č. j. 7 Azs 168/2019-33, nebo z 29. 1. 2020, č. j. 10 Azs 436/2019-28).

[11] K novým skutečnostem v řízení před krajským soudem se NSS vyjádřil v rozsudku z 22. 4. 2011 , č. j. 5 Azs 3/2011-131, kde uvedl, že krajský soud je povinen se odchýlit od § 75 odst. 1 s. ř. s. a přihlížet i ke skutečnostem relevantním z hlediska mezinárodní ochrany, které vyšly najevo až po vydání žalobou napadeného rozhodnutí, pokud by v daném případě neshledal dostatečné záruky, že budou tyto nové skutečnosti příslušným správním orgánem posouzeny v novém správním řízení z hlediska respektování zásady *non-refoulement* a že bude mít žadatel o mezinárodní ochranu možnost dosáhnout soudního přezkoumání tohoto nového rozhodnutí dříve, než by mělo dojít k jeho navrácení do země původu. Povahou soudního přezkumu rozhodnutí o mezinárodní ochraně se NSS rovněž zabýval. Např. v rozsudku č. j. 8 Azs 27/2019-52 uvedl, že se krajský soud musí vyjádřit ke konkrétním žalobcem namítaným zprávám a informačním zdrojům, jinak zatíží své rozhodnutí nepřezkoumatelností pro nedostatek důvodů. Žalobci nesmí být odepřeno právo na úplné a *ex nunc* posouzení jak skutkové, tak právní stránky věci soudem zaručené čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013, o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany. Přes uvedené je to ale stěžovatel, koho tíží břemeno tvrzení [§ 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s.], a kdo má navrhovat důkazy [§ 71 odst. 1 písm. e) s. ř. s.]. Primárním zdrojem informací podstatných pro udělení mezinárodní ochrany je žadatel (usnesení NSS z 20. 6. 2013, č. j. 9 Azs 1/2013-38, či z 11. 12. 2015, č. j. 5 Azs 134/2014-48). Je to totiž on, kdo nejlépe ví, z jakých důvodů opustil zemi původu, zda byl pronásledován a proč (rozsudek NSS z 7. 12. 2005, č. j. 4 Azs 151/2005-86). V projednávané věci stěžovatel žádné nové konkrétní tvrzení neuvedl, ani nepředložil důkazy, pouze bez dalšího poukázal na podíl Běloruska na invazi Ruska na Ukrajinu. Stěžovatel své nové obavy formuluje značně obecně, aniž by je rozvedl a vztáhl k vlastní osobě.

[12] Ve věci nebyl dán důvod pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání, neboť kasační stížnost svým významem podstatně vlastní zájmy stěžovatele nepřesahuje.

IV. Závěr a náklady řízení

[13] Nejvyšší správní soud odmítl kasační stížnost jako nepřijatelnou podle § 104a s. ř. s.

[14] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel v řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady v řízení o kasační stížnosti nevznikly. Žádný z účastníků proto nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. května 2023

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu